

Maharashtra Shikshan Samiti's

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA

Nilanga Dist. Latur - 413521

NAAC Re-Accredited (III Cycle) - 'B+' Grade (CGPA -2.62)
स्वा.रा.ती.म. विद्यापीठाचा उत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार (ग्रामीण विभाग)

Record Book

**B.A.,B.Com.,B.Sc., B.C.A.,B.Voc.(WPT/FPPS),
M.S.(CS), M.Com.**

Maharashtra Shikshan Samiti's

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA, NILANGA

Tq. Nilanga, Dist. Latur

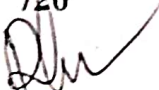
Certificate

Exam. Seat No.: _____ Roll No. : 18

College Index No. 314 Class : M.com 2nd year

Exam. Batch No.: _____ Division : _____

This is to certify that Mr./Miss. DHAGE SHAIRAN SHRIMANT
has satisfactorily completed the practical course in the subject. S.B.I
as per the syllabus laid down by the board / University during the academic
year 20 20 /20

Dr. Naresh V. Pinamkar
Research Supervisor,
Department of Commerce
Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga
Dist. Latur (MS) 413521

Batch Incharge

Date : 28 / 03 / 20 24

ब्रह्मिस्थ परीक्षक

Head of the Dep.

Name - Dhage Shairan Shrimant

College - Maharashtra Mahavidhyalaya Nilanga

Class - M.com 2nd year [IV SEM]

Subject - Project [state Bank of India]

मनागत :

वरिष्ठ महाविद्यालयात शिक्षण घेणारी मी एक सामान्य विद्यार्थिनी आहे. जेव्हा मी महाविद्यालयात प्रवेश घेव्याचा निर्णय घेतला होता, तेव्हा सर्वांनी महाविद्यालयीन जीवनाचे वर्णन 'फुलपाखरी जीवन' असे केले होते, महाविद्यालयातील जीवन म्हणजे 'मज्जाचमज्जा' अशाच प्रकारचे निज सर्वजण रंगवतात, पण मला तरी तसा अनुभव आला नाही. महाविद्यालयामध्ये प्रवेश करताना प्रथम माझ्यावर माझ फार मोठे दडपण होते. आमच्या शाळेतील वातावरण अगदी वेगळे होते. त्यामुळे त्या शाळेची आमचे जिव्हाळ्याचे नाते निर्माण झाले होते. महाविद्यालयामध्ये हा जिव्हाळा मला कुठेच मिळाला नाही. पण आयुष्यभर न विसरणारे गुरू मिळाले जे काही भाड्यात भयली तर लगेच सोडवणारे गुरू मिळाले. कॉलेज जीवनामध्ये प्रत्येक जण कॉलेज झाल्यानंतर नोकरीच्या मागे जाणारे तर कधी शिक्षणामध्ये आवड असलेले मिज. मैत्रीणी मिळाल्या वाटले नव्हते. शाळेतील बालपणाच्या जिव्हाळ्या पासून कॉलेजमध्ये आयुष्यभर गुरुरांनी शिक्षणाची शिंदेरी बुधी संपणार नाही.

SBI बँकेचा फुल फॉर्म " भारतीय स्टेट बँक" [State Bank of India] ही भारतातील सर्वात मोठी बँक आहे अतः 1921 मध्ये स्थापन झालेल्या इंपीरियल बँक ऑफ इंडियाचे नाव बदलून 'स्टेट बँक ऑफ इंडिया' झाले. मागा भांडवल आणि गंगाजळी याचा विचार करता, जगातील सर्वात मोठ्या 100 बँकांत या बँकेचा 2012 साली 60 वा क्रमांक लागतो. शाखा आणि कर्मचाऱ्यांची संख्या लक्षात घेतल्यात स्टेट बँक जगातील सर्वात मोठी बँक ठरव शकते.

1806 मध्ये बँक ऑफ कलकत्ता नावाने स्थापलेली ही बँक भारतीय उपखंडातील सर्वात जुनी बँक आहे डिसेंबर 2012 ची मालमत्ता विचारात घेता, ही भारतातील सर्वात मोठी बँकिंग आणि वित्तीय सेवा कंपनी असून हिची 501 अब्ज डॉलर मालमत्ता व 157 परदेशी कार्यालये धरून एकूण 15003 शाखा होत्या. मुंबई नंतर दिल्लीत सर्वात जास्त शाखा आहेत. एसबीआय अनिवासी भारतीयांना (एनआर आय) भारतातील आणि भारताबाहेरील शाखांच्या नेटवर्कमधून बँकिंग सेवा पुरवते. एसबीआय भारतात 14 प्रादेशिक hubs असून देशातील महत्त्वाच्या शहरांमध्ये 53 विभागीय कार्यालये आहेत. एसबीआयचा भारतीय व्यापारी बँकांमध्ये ठेवी आणि कर्ज स्वरूपात 20% हिस्सा आहे

स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ही सरकारी मालकीची बँक आहे. ही सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक आहे. आणि भारतातील सर्वात मोठी व्यावसायिक बँक आहे. SBI ची स्थापना 1955 मध्ये झाली आणि ती भारत सरकारच्या मालकीची आहे.

SBI ग्रुप अंतर्गत आठ देशांतर्गत बँकिंग उपकंपन्या आहेत यापैकी सात "स्टेट बँक ऑफ" नाव वापरतात आणि त्यानंतर त्यांच्या प्रदेशाचे नाव वापरतात

स्टेट बँक ऑफ इंडिया राष्ट्रीयीकृत बँकांच्या यादीत येत नाही कारण ती नेहमीच सरकारच्या नियंत्रणाखाली असते, त्यामुळे तिचे राष्ट्रीयीकरण करण्याची गरज कधीच भासली नाही.

प्रश्ननिर्देश :-

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ (SRAMUN) हे महाराष्ट्रातील नंदेड येथे स्थित असून त्याची स्थापना 17 सप्टेंबर 1994 रोजी झाली. महाराष्ट्र राज्याचे राज्य सार्वजनिक विद्यापीठ म्हणून करण्यात आले. स्वामी रामानंद तीर्थ यांच्या नावावरून नाव देण्यात आलेले हे महाराष्ट्रातील लातूर रोड नंदेड येथे आहे.

या विद्यापीठाचे नाव मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे जनक स्वामी रामानंद तीर्थ यांच्या स्मृतीप्रित्थर्थ ठेवण्यात आले.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठा अंतर्गत महाराष्ट्र महाविद्यालयात निलंगा येथे एम.कॉम द्वितीय वर्षात शिकत असून मार्केटींग या विषयात प्रकल्प दिल्यावरून विद्यापीठ आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. एन. कोलपुके सरांच्या मजपुर्विक आभार.

वाणिज्य विभागातील प्रमुख प्राध्यापक म्हणून कार्यरत असलेले डॉ. एन. वी. पिनमकर सरांचे देखील आभार व वाणिज्य विभागाचे डॉ. वाकळे सर प्रा. संदीप सर यांनी आम्हाला या प्रकल्पावरून माहिती व मार्गदर्शन दिले आम्हाला समजण्या व आरथ्य व अनिश्चय सोड्या भाषेत माहिती दिल्यावरून मा. नरेश पिनमकर सरांचे मजपुर्विक आभार.

प्रस्तावना :-

SBI ही एक भारतीय बहुराष्ट्रीय सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक आणि वित्तीय सेवा वैधानिक संस्था आहे. ज्याचे मुख्यालय मुंबई, महाराष्ट्र येथे आहे. SBI ही एकूण माळमतेनुसार जगातील ५४वी सर्वात मोठी बँक आहे. आणि २०२० च्या जगातील सर्वात मोठ्या कॉर्पोरेशनच्या फॉर्च्युन ग्लोबल ५०० यादीमध्ये २२१ व्या क्रमांकावर आहे, या यादीतील एकमेव भारतीय बँक आहे. ही सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक आहे आणि भारतातील सर्वात मोठी बँक आहे. माळमतेनुसार बाजारातील हिस्सा २३% आणि एकूण कर्ज आणि ठेवी बाजारातील २५% हिस्सा आहे. जवळपास २५०,००० कर्मचारी असलेले हे भारतातील दहावे सर्वात मोठे नियोजित आहे.

१६ सप्टेंबर २०२२ रोजी, भारतीय स्टेट बँक [SBI] बँक आणि ICICI बँक नंतर तिसरी कर्जदार आणि भारतीय स्टॉक एक्सचेंजमध्ये प्रथमच ₹५-ट्रिलियन बाजार भांडवल पार करणारी सातवी भारतीय कंपनी बनली. देशातील सर्वात मोठ्या सार्वजनिक सावकाराने ३ फेब्रुवारी २०२५ रोजी एक मैलाचा दगड गाठला, जेव्हा त्याचे बाजार भांडवल ₹६ लाख कोटीच्या पुढे गेले, ज्यामुळे ते जीवन विमा कॉर्पोरेशन नंतर असे करणारी दुसरी सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (PSU) बनले. भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने SBI, HDFC बँक, आणि ICICI बँक या देशांतर्गत प्रणालीगत महत्त्वाच्या बँका (D-SIBS) म्हणून ओळखल्या आहेत.

ही बँक बँक ऑफ कलकत्ता येवून आली आहे. ज्याची स्थापना 1806 मध्ये इम्पीरियल बँक ऑफ इंडियाच्या माध्यमातून करण्यात आली, ज्यामुळे ती भारतीय उपखंडातील अवति मूनी व्यावसायिक बँक बनली. बँक ऑफ मद्रास ब्रिटीश भारतातील इतर दोन प्रेसीडेंसी बँकांमध्ये विक्रीत आली. बँक ऑफ कलकत्ता आणि बँक ऑफ बॉम्बे, इम्पीरियल बँक ऑफ इंडियाची स्थापना केली, जी 1955 मध्ये स्टेट बँक ऑफ इंडिया बनली. एवढा बँकेच्या 200 वर्षांच्या इतिहासात वीस पेक्षा जास्त बँकांच्या विक्रीनीकरण आणि माघिष्ट्ठणातून ही बँक तयार आली आहे.

भारत सरकारने 1955 मध्ये इम्पीरियल बँक ऑफ इंडियाचा ताबा घेतला, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (भारताची मध्यवर्ती बँक) 60% हिस्सा घेतला आणि त्याचे नाव स्टेट बँक ऑफ इंडिया ठेवले.

16 ऑगस्ट 2022 रोजी भारतातील स्टार्ट-अपना सुविधा आणि समर्थन देण्याच्या प्रयत्नात SBI ने बेंगळूरमध्ये स्टार्ट - अप्ससाठी आपली पहिली "भार्याधुनिक" समर्पित शाखा खुलू कुण्याची घोषणा केली.